

bb. 67. fogadás a mongol nagykövetségen

t ro/s/il la

1975. szeptember 2.

bandarijn dügerszüren a mongol népköztársaság budapesti nagykövete a japán militarizmus feletti győzelem 30. évfordulója alkalmából kedden fogadást adott a nagykövetségen. megjelent borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese. dr. lénárt lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, pacsek józsef vezérőrnagy honvédelmi miniszterhelyettes és roska istván külügyminiszterhelyettes. ott volt a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

x x x

kedden délelőtt bandarijn dügerszüren nagykövet vezetésével a mongol nagykövetség képviselői megkoszorúzták a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. a koszorúzási ünnepségen résztvettek budapest főváros tanácsa, budapesti helyőrség parancsnoksága és a külügyminisztérium képviselői./mti/

-. -

bb .68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

il la

- 52. farkas aladár kiállítása
 - 63. baráti találkozó
 - 64. ifjusági nagygyűlés zánkán
 - 62. üdvözlő távirat arafathoz
 - 66. időjárás
 - 67. mongol fogadás
 - 68. hírjegyzék
- /mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő halasi görög
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

lm / 20.55

-46-

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest 1., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. kapunyitás az egyetemeken és főiskolákon - több mint százezren a felsőoktatásban

i szö/tm/zs/il hgy

1975. szeptember 3.

szőke sándor az mti munkatársa jelenti:

a következő napokban, hetekben hazánk 55 felsőoktatási intézményének 95 karán megkezdődik az 1975-76-os tanév. mindenütt a tanulmányi és vizsgaszabályzat határozza meg az oktatás megkezdésének időpontját, a szorgalmi időt, a vizsgaidőszakot, illetve az oktatási szünetet. a munkaszüneti napokon, továbbá március 15-én és 21-én minden egyetemen és főiskolán oktatási szünetet tartanak.

az idei tanév első, nem végleges adatai szerint a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező fakultásain együttvéve több mint százezren folytatják tanulmányaikat. a nappali tagozatokon a létszám meghaladja a 63 ezret, az estin 8600 hallgatóra számítanak, a levelező fakultásokon pedig mintegy 31 ezer a hallgatók száma. a nappali tagozatok első évfolyamain több mint 15 ezren kezdik meg tanulmányaikat.
/folyt.köv./

- 1 -

lm

bbbl1./kapunyítás 1. folyt./il

az elsők között, szeptember 6-án tartják az ünnepélyes tanévnyitót hazánk legnagyobb felsőoktatási intézményében, a budapesti műszaki egyetemen. az ötvös loránd tudományegyetem, valamint a józsef attila tudományegyetem szeptember 13-án, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem pedig szeptember 15-én kezdi a tanévet.

szeptember 13-án, ünnepélyes tanévnyitóval új felsőoktatási intézmény kezd meg működését csepelen: az egrí ho si minh tanárképző főiskola budapesti kihelyezett tagozata. éppen két évtizedig szünetelt az általános iskolai tanárképzés a fővárosban: budapestnek 1955. óta nem volt tanárképző főiskolája. ugyanakkor a kedvező demográfiai tényezők eredményeként esztendőről esztendőre növekszik a születések aránya, s ezzel együtt évről-évre növekvő gond a pedagógushiány, különösen a peremterületeken. így született a döntés: ősztől ismét lesz a fővárosban is általános iskolai tanárképzés. az első tanévben 156 nappali tagozatos hallgató kezdheti meg felkészülését általános iskolai tanári hivatására. ugyancsak a fővárosi pedagógusképzés újdonsága: főiskolai intézményként folytatja oktató-nevelő munkáját a budapesti tanítóképző, ahol szeptember 5-én tartják a tanévnyitót. az elnöki tanács legutóbbi ülésén határozták el: az új tanévtől kezdődően a testnevelési főiskolát egyetemi jellegű főiskola rangjára emelik, és az intézmény a jelenlegi tanévben már ennek jegyében végzi munkáját.

további jelentős szervezeti döntés: a kormány az oktatási miniszter javaslatára úgy határozott, hogy szeptembertől a pécsi tudományegyetemen közgazdaságtudományi kar is létesüljön. ennek megfelelően ismét két karból álló egyetem működik pécsen az ideitől. az új egyetemi szervezet egyaránt új lehetőséget jelent a korábban már itt működő állam- és jogtudományi kar, valamint a közgazdasági kar részére: a közgazdászok több jogi, a jogászok sokkal több közgazdasági ismeretet szerezhhetnek. az egyesítés után több mint ezer nappalos hallgató tanul, és száznál több oktató dolgozik a pécsi társadalomtudományi egyetemen.

két esztendővel ezelőtt született a döntés, amely lehetővé tette, hogy érettségivel nem rendelkező, fiatal szakmunkások egyetemekre, főiskolákra kerülhessenek.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1./kapunyítás2. folyt./il

az érettségi nélkül felvett fiatal szakmunkások száma ebben az évben 500. felsőfokú képzésük rendszerét elsősorban azokon a területeken kívánják tovább fejleszteni, ahol a végzettség megszerzése után a dolgozót a vállalat - a szövetkezet - tovább foglalkoztatja. ezért az idein a közgazdasági-gazdasági, jogi, valamint a mező- és erdőgazdasági szakterületekre terjesztették ki az előkészítést. új vonása az idei előkészítésnek az is, hogy olyan fiatal szakmunkások előkészítését is megkezdtek egyetemi, főiskolai tanulmányokra, aki a munka melletti tanulás során érettségiztek. számukra kéthónapos intenzív tanfolyamot szerveztek.

a népművelőket, illetve a könyvtárosokat - tanári szakkal párosítva - a tanárképző főiskolákon képzik a szombathelyi tanárképző főiskolán már ebben a formában képeztek népművelőt, könyvtárost, illetve általános iskolai tanárt. az 1975-76-os tanévtől ilyen formában folyik a képzés a nyiregyházi, a szegedi, az egrí és a pécsi tanárképző főiskolán is. az öt tanárképző főiskolán 120 népművelő szakos, szombathelyen és nyiregyházán pedig 48 könyvtárszakos jelölt kezd meg tanulmányait.

jelentős intézkedés, hogy megkezdik a tanítóképzés korszerűsítését. az alapelv az, hogy a pályára jelentkező fiatalok képességeinek és érdeklődésének megfelelő differenciáltsággal fejlesztik a képzés tartalmát. a tanítóképzés időtartama változatlanul három év, marad, a képzésben résztvevők képességeik és érdeklődésük szerint egyidejűleg két két szakkolégiumot választhatnak. a differenciált képzés tartalmát úgy állapítják meg, hogy a munka mellett tanulás utján a tanulmányok főiskolai szinten folytathatók, illetve befejezhetőek legyenek ha azt a munkakör indokolja./mti/

bb. 2. szeptember 28: kerámia biennálé pécsen

vid fm/il hgy

1975. szeptember 3.

pécsen szeptember 28-án országos kerámia biennálé nyílik. a mecsekaljai város 1969. óta ad otthont a rangos képzőművészeti eseménynek, amelyet most negyedik alkalommal rendez meg a kulturális minisztérium a janus pannonius muzeum, a baranya megsi és a pécsi város tanács.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 2./szeptember folyt./il

a biennálé anyaga - 36 kerámikus mintegy másfélszáz műve - már együtt van. kiállításra kerülő alkotások jól reprezentálják a kortárs magyar kerámikusok művészetét. a zsűri szeptember 26-án dönt adijáról, amelyeket a tárlatnyitó ünnepélyen adnak át az alkotóknak. az országos kerámia biennálé november 9-ig látogatható majd a déryné tutcai kiállító teremben./mti/

.-.

bb. 3. megkezdődtek a beiratkozások a gorkij nyelviskoláján

i gy/mm/zs/il hgy

1975. szeptember 3.

megkezdődtek a - szeptember 19-ig tartanak - a beiratkozások az mszbt központi gorkij nyelviskoláján, ezzel párhuzamosan a megyei tagozatokon is lebonyolítják a felvételüket.

ebben az esztendőben új oktatási formákkal, bővülő lehetőségekkel várják az orosz nyelv és irodalom iránt érdeklődőket. az új tanévben kezdő, haladó csoportokat szerveznek. a hallgatók tudásszintjétől függően háromféle fokozatban indítanak

készséget fejlesztő társalgó tanfolyamokat. a tervek szerint közép-, felsőfoku, valamint kandidátusi nyelvvizsgára előkészítő kurzusokat indítanak, s foglalkoznak az orosz anyanyelvűek magyar nyelvoktatásával is. beszéd-

ujdonság lesz, hogy közép- és felsőfoku nyelvvizsgára előkészítő tanfolyamokat nemcsak egyéves ijtartammal indítanak, hanem két és háromévi folyamatos, tematikus előkészítő tanfolyamokat is szerveznek. az oktatásban ezuttal is a legkorszerűbb audiovizuális eszközök, intenzív oktatási módszerek felhasználásával segítik a hallgatók előmenetelét.

az elmúlt évben budapestben 160 csoportban mintegy 2600 diák és felnőtt dolgozó kapcsolódott be az orosz nyelv tanulásába, az idén várhatóan ezek a számok tovább nőnek. az ország más vidékein, heves, borsod, szolnok és csongrád megye városaiban, falvaiban ugyancsak megnövekedett az érdeklődés a nyelviskola iránt. ebben az esztendőben békés megyében először szerveznek a gorkij nyelviskola keretében tanfolyamokat./mti/

.-.

- 4 -

Am

bb. 4. jó a főváros zöldség-gyümölcs ellátása - a hét végén megkezdik a téli készletek tárolását

ol/zus/ie/il hgy

1975. szeptember 3

a budapest zöldség-gyümölcs ellátásáról godoskodó zöldért vállalatnál már e hét végén hozzálatnak a burgonya-hagyma-tárolók feltöltéséhez. a nagyvásártelep munkája megsokszorozódik: az üzletek kínálatának naponkénti felfrissítésén túl az elkövetkező hetekben be kell gyűjtenie a főváros éléskamrájának téli készleteit is. megelőzőleg alaposan kitakarították, fertőtlenítették a tárolóhelyeket, hogy minél jobb körülményeket teremthessenek az áru sok hónapi jó minőségű tárolásához. mint minden évben most is a leggyakorlottabb szakgárdát vonják be ebbe a munkába.

néhány cikkből az idén biztatóbbak a kilátások, mint a múlt év őszén voltak. burgonyából például tavaly még importot is igénybe kellett venni, most pedig van bőven, gondolhatnak még az exportra is. a tárolás gondjain már az új ezer vagonos burgonyatároló is enyhít ezt most ősszel töltik meg első ízben.

vöröshagymából is van bőséggel, azonban az egyébként jó termés minősége miatt várhatóan nem lesz könnyű az áru eltartása hosszabb ideig. fokhagyma kevesebb termett, mint a múlt évben: előreláthatólag importra szorulunk majd.

a napi ellátást illetően zöldség- és főzelékfélékből most a kínálat megfelelő. jobbára csak karfiolból érkezik még kevesebb, mint amennyit vennének, ennek a ciknek még csak ezután kezdődik az igazi szezonja.

paprikából van elegendő, a paradicsom idénye azonban az idén hamarabb véget ér, mint a múlt esztendőben, mivel jóval előbb is kezdődött. uborka van bőséggel, megfelelő a kínálat a répából, gyökérből és zellerből is.

a szabolcsi kertekben megkezdtek a téli almák körszedését /ezzel a módszerrel nyerik a tárolásra leginkább alkalmas gyümölcsöt/, körtéből jó a termés, és így az ellátás is. szőlőből ezekben a napokban már egyre több érkezik, s a nagyvásártelepre befutó napi 7-8 vagon szőlőnek több mint a fele jóminőségű sasza.

/folyt.köv./

- 5 -

Am

bb. 4./jó a főváros folyt./il

a szilvából naponként érkező 4-5 vagonnyi áru jó ellátást biztosít. gyakorlatilag véget ért az őszibarack - szezon, ez a gyümölcs már csak 1-1,5 vagonnal szerepel a naponkénti felhozatali listán.

az idén dinnyéből, - sárgából és görögből - összességében megkétszerezték a múlt évi forgalmat: túl vannak a 800 vagonon az elmúlt hetekben 40-50 teherautó és mintegy 120-130 tehertaxi szállította naponta a fővárosi és a budapest környéki zöldségteltekbe a közkedvelt görögdiinnyét, ami még ezekben a napokban sem hiányzik a kínálatból./mti/

--

bb. 5. a tolna megyei vadásztársaságok adománya közjóléti célokra

vid fm/il hgy

1975. szeptember 3.

tolna megye harmincöt vadásztársasága az idén több mint 116 ezer forintot adományozott közjóléti célokra. a felajánlott pénzből csaknem százezer forint jutott a megyebeli óvodák, iskolák fejlesztésére. a dunakömlődi vadásztársaság például a falubeli, valamint a németkéri és az egyik paksi óvodának 18 000 forintot, a tengelici petőfi tsz-közi vadásztársaság tengelic szedres és kajdacs általános iskolai kollégiuma szertári felszerelésének gyarapítására 14 000, a pálfai „fekete istván”, a helybeli és a sárszentlőrinci iskolának 20 000, a gyönki vörös csillag vt a helyi új iskola berendezésére 10 000, a szekszárdi „béri balogh ádám”, vt és a dombóvári „nimród”, vt a gyermekintézmények bővítésére 5000-5000 a kisszékelyi egyetértés vt pedig három községnek iskolai oktatási eszközök beszerzésére összesen 15 000 forintot adott. a szekszárdi szakszervezeti vt évente háromezer forint értékben egy kilőtt szarvas húásával teszi változatosabbá a szociális otthon lakóinak ellátását.

tolna megye vadásztársaságai ezenkívül összesen 17500 forinttal támogatják a miskolci gyermekváros építését is. közülük a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium „nyisztor györgy”, vadásztársasága 3000 a belecskai vt 2500, a kisszékelyi és a nádorogi vt 2000-2000 forintot utalt ki a nemes célra./mti/

--

- 6 -

lm

bb. 6. lépést tartanak a műszaki fejlődéssel - a péti nitrogénművek minden második dolgozója tanul

vid fm/il la

1975. szeptember 3.

a péti nitrogénműveknél -, amely hazánk egyik legerőteljesebben fejlődő vegyipari üzemé, - nagy erőfeszítés árán, de lépést tartanak a dolgozók a technológiák és a műszaki színvonal gyors változásaival. a meglévő üzemek korszerűsítése mellett itt valósul meg a negyedik ötéves terv egyik legnagyobb kiemelt beruházása, az új műtrágyagyár. ez is friss ismeretek szerzésére készíti a dolgozókat. a gyár gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői segítik a tanulni kívánókat: ezen az őszön már a gyár minden második dolgozója részt vesz szakmai vagy politikai oktatásban. több mint 300-an járnak középszintű lába és főiskolára. az általános iskola 8 osztályát még el nem végzettek számára külön osztályt indítottak. tanfolyamokat szerveztek az új gyár jövődó munkásai részére, akik közül sokan a szovjetunióban az ndk-ban és norvégiában ismerkedtek a sav-, az ammónia, valamint a műtrágyagyártás legkorszerűbb technológiáival./mti/

--

abb. 8. farkaskaland a mecsekben - altató segítségével fogták el a szökevény ordast

vid fm/il hgy

1975. szeptember 3.

izgalmas, de szerencsésen végződött farkaskaland zajlott le a minap a mecsekben: három szibériai farkas kóborolt a pécsi feletti erdőben. az ordások a mecseki állatkert lakói, onnan szöktek meg a múlt hét végén. amint azóta kiderült: az állatkert egyik dolgozójának hanyagsága segítette elő a szökést, nem zárta be jól a farkasketrecet és az állatok elillantak a nyitva hagyott ajtón. mint a szemtanúk később elmondták: a farkasok alig tudtak betelni az „ajándékba kapott”, kimenővel. vidáman kergetőztek a fák között, játszottak a házórzó kutyákkal és hatalmas távolságot futottak be a mecseki erdők területén. sőt: rövid időre még pécs lakott részére is bemenészkedtek, s felbukkantak az üdülőszálló környékén a pálos táplomnál, lámpás-völgyben.
/folyt.köv./

- 7 -

lm

bb.8./farkaskaland folyt./il

nem hiába domesztikalódott, azaz megszelídített állatok ezek, mindenütt barátságos és bizalommal közeledtek az emberekhez, az utcai járókelők és az erdei kirándulók pedig nagy érdeklődéssel szemlélték a különös „farkaskutyákat”, az állatkertben természetesen azonnal riadoztatták a gondozókat a megszőkött szibériai farkasok kézrekerítésére. csatárláncot alkotva sikertelenül összeterelni a három állatot és azok - hosszú sétától elfáradva és megéhezve - ellenkezés nélkül hazatértek. kettő közülük hamarosan a ketrecébe került, a harmadik azonban az utolsó pillanatban megriadt valamitől és visszafutott az erdőbe. napokon át bukkált a sűrűben, ám sohasem hagyta el az állatkert környékét, sőt éjszaka belopakodott a parkba és megkereste a társait. a gondozók különféle módszerekkel próbálták megfogni de az állat ügyesen elkerülte a csapdákat. már már fontolóra vették, hogy vadászokkal lelövetik a farkast, nehogy éhségében rabolni kényszerüljön. végülis - számítva arra, hogy a szőkevénynek igen csak koroghat már a gyomra - altatóval megspékelt marhahusokkákat helyeztek el az erdőben. jól gondolták: a farkas nyomban felfalta az összes húst és rövid idő múlva már jelentkeztek rajta az álmoság jelei. ilyenkor az állatok mindig a megszőkött vackukat keresik, ez történt most is. a farkas félálomban elbotorkált a ketrecéhez, leheveredett a szokott helyén és mély álomba merült. majdnem husz óra hosszat aludt egyfolytában, s másnap hajnalban frissen, vidáman ébredt és igazi farkasétvágygal fogyasztotta el a gondozójától kapott ismert ízű finom falatkat./mti/

--

bb. 7. komplex terv a tokajhegyaljai borvidék fejlesztésére - egyetemi szakemberek termelési-technikai tanácsai a gyakorlat számára

ob/pf/zs/il hgy

1975. szeptember 3.

oláh béla az mti tudományos munkatársa írja:

a tokajhegyaljai szőlőtermesztés hagyományos módszere az idők során elavult, s ma már nem felel meg a korszerű nagyüzemi termelés követelményeinek
/folyt.köv./

- 8 -

lu

bb.7./komplex1. folyt./il

a világhírű történelmi borvidék komplex fejlesztési tervének kidolgozásával széleskörű szakértő-bizottság foglalkozott, amely félévtizedes tevékenységét most fejezte be. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felkérésére alakult testület, a tokajhegyaljai rekonstrukciós bizottság tagjai - szőlészek, borászok, hidrológusok, kulturmérnökök, ökológusok - felkeresték és tanulmányozták az észak-magyarországi bortermő tájegység csaknem valamennyi szaküzemét és a magántulajdonban lévő ültetvényeket is. a nagyjelentőségű tudományos és szakmai elemző munkáról a bizottság elnöke, dr. kozma pál alalmi díjas akadémikus, a kertészeti egyetem szőlőtermesztési tan-székének vezetője a következőket mondotta:

- a nagyüzemi termelési mód kialakulásával szükségessé vált az ipari jellegű szőlőtermelés-technológia bevezetése, illetve továbbfejlesztése. ennek érdekében olyan időszerű feladatokat kellett megoldani, mint például az ültetvények rendjének, a parcellák és táblák méretének, a tenyészterületnek, a sorköz-szélességnek, valamint a támaszrendszernek az optimális kialakítása. a megfelelő műszaki bázis, továbbá az erő- és munkagép-rendszer megteremtése ugyancsak sürgetővé vált.

- a sokrétű, igen nagy körülmények között igénylő feladat megoldásához - folytatta kozma professzor - egyetemi szakembereink figyelemreméltó segítséget nyújtottak. különösen a nagyüzemi, gépesített termelésre alkalmas, bő termést adó és nagy termelési biztonságu fajták összetételének megalkotásában vállaltak kiemelkedő szerepet. nemcsak tokajhegyalján de más borvidékeken is végeztünk összehasonlító vizsgálatokat, és kiválógtunk az említett kedvező adottságu fajtákat.

- egyetemünkön a szőlészeti és borászati kutató intézet szőlőnemesítőinek közreműködésével olyan új fajtákat is előállítottunk, amelyek az előzőeknél lényegesen kedvezőbb tulajdonságúak: gyorsabb növekedésűek és fagyűrőbbek, jobban ellenállnak a fertőző betegségeknek, amellet korábban érnek, jobban cukrosodnak, és a nagyüzemi technológia igényeinek is jobban megfelelnek.

- az egyetemi agrár-kutatók kísérletező munkájának eredményeképpen sikerült tudományos érvekkel megcáfolni azt az eléggé elterjedt nézetet, hogy minőségi bort csakis hegyvidéken lehet előállítani. kiderült ugyanis, hogy hozzáértő, sikeres fajtamegválasztás esetén a futóhomok erre ugyanolyan alkalmas.
/folyt.köv./

- 9 -

lu

bb.7./komplex ...2. folyt./11

a vulkanikus kőzetekből képződött tokajhegyaljai termőterületen a mindmáig szinte egyeduralkodónak számító két fajta, a furmint és a hárslevelű telepítésére, tapasztalataink szerint továbbra is szükség lesz. ajánlatos azonban e fajták legjobban szelektált egyedek előnyben részesíteni. azonban ezek is többnyire kései érésűek és fagyérzékenyek is, ezért természetük inkább a kedvező, védett fekvésű részekre célszerű. kísérleteink azt igazolták, hogy a hidegebb területeken elsősorban a korábban érő, a téli fagyokat jobban tűrő nyugat-európai fajták, a szürkebarát, a piros tramini, a chardonnay, a sauvignon blanc, a semillon blanc és a rizling szilváni termelhetők eredményesebben. ezekkel a fajtákkal ugyanis még a rosszabb évjáratokban is lehetővé válik minőségi borok előállítására, ugyanakkor a kevésbé előnyös fekvésű földek megfelelőbben hasznosíthatók.

- a hegyvidéki szőlőtermesztés egy másik megoldásra váró problémájával is behatóan foglalkoztunk. költségkímélés végett az utóbbi években a telepítésekénél a lejtősebb területeket általában mellőzték, s ez jelentős termés kiesést okozott. számításokat végeztünk a korábban hasznosított részek újratelepítésének és a gépesített művelést megkönnyítő teraszok kialakításának a lehetőségeit illetően. az ültetvények öntözésével, az uthálózat kiépítésével, a tökműveléssel, a metszéspályák helyes megválasztásával a borok kezelésével, forgalmazásával, a szakmában széleskörű összefüggő gondok megoldásából szintén részt vállaltunk.

kozma professzor végezetül elmondotta, hogy félévtizeden át szerzett helyszíni tapasztalataik alapján az egész magyar szőlőtermesztés jövője szempontjából hasznosítható javaslatokat terjesztettek az illetékesek elé. mindenképp olyan jogszabályok kidolgozását indítványozták, amelyek a rekonstrukciós tervek alapján történő közérdekű kisajátítást és a zártkerti rendezést egyformán lehetővé teszik. az adózási rendszer felülvizsgálatát is szükségesnek tartják - oly módon, hogy az a népgazdaság szempontjából nagyobb értéket jelentő minőségi bor termelésére ösztönözzen./mti/

-.-

- 10 -

bb 9. négy milliárd forint a vállalati lakásépítési alapba - fél év alatt csaknem 2 000 otp lakás munkásoknak vállalati segítséggel

1 sb zsu 1e bh hgy

1975. szeptember 3.

a lakásellátás rendszerének fejlesztésében eredményesnek bizonyult az az intézkedés, amely szerint a vállalatok anyagi, műszaki és pénzeszközökkel támogatást nyújthatnak a dolgozók lakásépítkezéseikhez. így 1969 óta évről-évre bővült a vállalatok lakásépítési alapja, amelyre eddig több mint négy milliárd forintot fizettek be, és ennek túlnyomórészt már felhasználták. a munkáltatói támogatással épített vagy vásárolt lakások száma már meghaladja a 34 ezret.

a vállalati lakásépítési formán belül 1973 elejétől különösen sok kedvezményt kaptak az állami vállalatok munkásai. az otp széleskörű lehetőséget nyújtott arra, hogy a vállalatok a munkáslakás-építési igényeket a takarékpénztári beruházású társasházi lakások megvásárlásával elégítse ki. így a tanácsi kijelölésű lakások vásárlói az otp által épített és értékesített lakásoknak több mint a felét munkáltatói támogatással, ezen belül több mint egynegyedét ugynevezett munkásfeltételekkel kapták meg. különösen szembetűnő ez a kedvezmény a kötelező készpénzbefizetésnél, ami a múlt évben és ez év első felében a munkáslakás-építési formában 20-21 ezer forint volt, ugyanakkor a munkáltatói támogatással, de nem munkások részére vásárolt lakásoknál 48 ezer- 49 ezer forintot kellett befizetni. munkáltatói támogatás nélkül pedig átlagosan 70 ezer forint körül mozgott a kötelező készpénzbefizetés. az állami vállalatok munkásainak juttatott kedvezmény még a tanácsi értékesítésű szövetkezeti lakások készpénzelőtörlesztésénél is előnyösebb, átlagosan 6-7 ezer forinttal kevesebb.

a kedvezményes munkáslakás-építési forma szerint az első két évben, tehát a múlt év végéig csaknem 9 500 munkáscsalád kapott támogatást, s ebből több mint 6 000 család új otthona épült már fel. ez év első felében a múlt év azonos időszakához viszonyítva 1 337 helyett 1938 otp értékesítésű munkáslakás megvásárlását segítette a vállalatok. a munkásállományon kívüli dolgozókkal együtt 2 341 helyett 3 286 új otthon megszerzéséhez nyújtottak munkáltatói támogatást.

/folyt. köv./

- 11 -

7.50 bh

900g

bb 9. /négy milliárd ... folyt./ bh

a lakásépítés vállalati támogatása és a munkáslakás-építéshez nyújtott rendkívüli állami kedvezmények is jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy az ország várhatóan 15-20 ezer lakással telteljesíti a többszintes lakóházépítkezések iv. ötéves tervi előirányzatát. számítani lehet azonban arra is, hogy a következő tervidőszakban még több lehetőség nyílik a lakásépítés vállalati támogatására. a iv. ötéves tervben ugyanis még nem volt arra lehetőségük a tanácsoknak, hogy a kedvezményes vállalati, munkáslakás-építési akcióhoz elegendő előkészítést építési területről gondoskodjanak, majd az elkészült lakótelepeket jól ellássák a szükséges járulékos és egyéb kapcsolódó létesítményekkel. a következő ötéves tervidőszakban a tanácsok a telepszerű többszintes munkáslakások előkészítéséhez és járulékos beruházásaihoz is kapnak költségvetési hozzájárulást. a munkáslakásépítési akció, a vállalati lakásépítés bővítésére azonban az is több lehetőséget nyújtana, hogy ha a saját beruházó részlegekkel nem rendelkező kisebb vállalatok a jelenleginél jobban élnének az összefogás, a társulás, a lakásépítési szövetkezet megalakításának lehetőségeivel./mti/

-.-

bb 10. nagy teherbírásu hidat kap kapuvár

vid fm bh hgy

1975. szeptember 3.

a győrt sopronnal összekötő főútvonal átszeli a 11 ezer lakosú rábaközi kisváros, kapuvár központját. a kis-rába felett ívelő hid - amely egyébként része a főútvonalnak - meggyengült a nagy megterhelés miatt. a korszerűtlenné vált hidat felrobbantották, a forgalmat pedig elterelték. a hidépítő vállalat új nyomvonalon nagy teherbírásu, monolit-szerkesztű hidat épít, amely 33 méter széles és 10 méter hosszú lesz. a 8 millió forintos költséggel épülő hidat novemberben adják át rendeltetésének./mti/

-.-

bb 11. jó ütemben halad a távbeszélő központ építése győrött

vid fm bh hgy

1975. szeptember 3.

tavaly novemberben kezdte meg a győr megyei állami építőipari vállalat a győri távbeszélő központ építésének talajelőkészítő munkáit. a csaknem 33 millió forint értékű, háromszintes létesítményben automata távbeszélő központ, bemutatóterem és irodák kapnak helyet. a crossbar rendszerű központ üzembe helyezésével győrött és környékén remélhetőleg megoldódnak a telefonálási nehézségek.

a terv szerint ez év végéig elkészítik a létesítmény szerkezetét./mti/

-.-
- 12 -

8.05 bh

g^og

bb 12. tizennégyféle paradicsomvetőmag - teljes műszak a kecskeméti magüzemben

vid fm bh la

1975. szeptember 3.

kecskeméten, az ország egyedüli paradicsommag-feldolgozó üzemében megkezdődött a főidény. az üzem fenntartója, a zöldségtermesztési kutató intézet naponta négyvagon paradicsomból nyer itt magot. az intézetben az idén a tavalyinál többet, 14 hazai és külföldi paradicsomfajtát szaporítanak a zöldségtermelő gazdaságok részére. ebből tízet a jó hírű kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézetben állítottak elő, négynek pedig a fajtafenntartását látják el. a vetőmagot fémzárólva adják át a kereskedelemtnek. ezek között vannak korai érésűek, primőrtermesztésre alkalmas hibridek, s olyan fajták, amelyeknek terméséből kiváló minőségű árut gyárthat az ipar./mti/

-.-

bb 13. a közművelődés fontos bázisa szolnok megyében a tsz-ek és a művelődési házak együttműködése

vid fm bh la

1975. szeptember 3.

a közművelődés hatékony eszköze falun és a mezővárosokban a tsz-ek és a művelődési házak együttműködése, állapítja meg szolnok megye népművelési szerveinek egyik felmérése. közös platformon hatékonyan segítik elő a dolgozók művelődését, tanulását, a szocialista brigádmozgalom továbbfejlődését. a jászberényi déryné művelődési központ és a helyi lenin tsz együttműködése alapján a közös gazdaság hetvenezer forintot ajánlott fel az idén a közművelődési alapba, illetve a művelődési ház támogatására. a kultúra otthona viszont színházi előadásokat, ,, telt ház,, akciót, író-olvasó találkozókat szervez, kiállításokat, továbbképző előadásokat tart, segíti a tsz 20 éves krónikájának megírását. a kengyeli művelődési ház - az együttműködés keretében - módszertani ajánlást készített a dózsa tsz szocialista brigádjainak. rétegenként ad ötleteket az őszi-téli tanulásához, vetélkedők, irodalmi rendezvények szervezéséhez. színházi és filmelőadásokra, országjáró kirándulásokra hívja fel a tsz-brigádok figyelmét.

a tószegi petőfi tsz tiz szocialista brigádja testvéri kapcsolatot alakított ki a harkovi traktorgyár brigádjaival. a művelődési ház segítségével rendszeressé tették a színházi előadások látogatását. megszervezték a mezőgazdasági szaklapok brigád-vita-fórumát. a kossuth lajos műhelybrigád valamennyi tagja szakmunkásbizonyítványt szerzett, illetve technikus minősítő vizsgát tett. több művelődési ház tanfolyamot szervez az általános iskolát még el nem végzett felnőtt dolgozók részére. a jászkeséri művelődési ház - a megye két tsz szövetségének pályázata alapján - decemberben megrendezi a megye közös gazdaságainak szocialista fejlődését bemutató fotókiállítását./mti/

-.-
- 13 -

g^og

bb 14. a lengyel népköztársaság nemzeti napja az omék-on

t jf kg s bh -cz

1975. szeptember 3.

jelentős eseménye volt szerdán az országos mezőgazdasági kiállításnak a lengyel népköztársaság nemzeti napja. a hangszórók ez alkalomból lengyel dalokat sugároztak és lengyel zászlókkal lobogózták fel a d-pavilont, ahol a baráti szocialista ország termékei sorakoznak fel. szemléletes grafikok adnak számot a lengyel mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlődéséről, és mint kitűnik belőlük, a két ágazat termelése 1970-75 között 54 százalékkal növekedett, 1500 új élelmiszeripari termék jelent meg a piacon. a kiállításon a lengyel édesipar termékei is helyet kaptak, ezek közül többfelét a magyar közönség is jól ismer. a lengyel állattenyésztés eredményeihez - mint a bemutató anyagából kitűnik hozzájárulnak azok a magyar komplett szarvasmarhatelepek, amelyek már többéve épültek fel a lengyel mezőgazdasági üzemekben, és beváltak.

a nemzeti nap alkalmával magyar-lengyel szakember-találkozóra is sor került, ahol az együttműködés, kooperáció kibővítésének lehetőségeiről tárgyaltak. szakfilmeket is vetítettek, hogy a magyar mezőgazdászok méginkább megismerkedhessenek a lengyel agrárkultúra eredményeivel.
/folyt. köv./

bb 15. pártvezetők látogatása a mezőgazdasági kiállításon

t jf kg mm bh -cz

1975. szeptember 3.

szerdán a magyar szocialista munkáspárt több vezetője látogatott a mezőgazdasági kiállításra. a vendégek között volt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, apró antal, az országgyűlés elnöke, biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, focs jeno, maróthy lászló a kisz kb első titkára, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára, a politikai bizottság tagjai és gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára.

a vendégeket román pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, földes lászló, a hungexpo vezérigazgatója és körösvölgyi lászló, a kiállítás igazgatója fogadta. a pártvezetők megtekintették a kiállítást. elsőként a főpavilon változatos anyagát tanulmányozták, majd felkeresték a szocialista országok központi kiállítási csarnokát. ezután az élelmiszeripari bemutatót tekintették meg, majd a növénytermesztők kiállítási részlegét keresték fel. megtekintették a szabadtéri bemutatókat, egyebek között a termelési rendszerek nagyteljesítményű gépeit és berendezéseit vették szemügyre, majd a disznótermesztés és a házikert-kiállítás került sorra. a látogatás következő állomása az agromasexpo nemzetközi gép- és műszerkiállítás volt, ahol egyebek között a vásári díjakkal kitüntetett gépeket mutatták be a szakemberek a vendégeknek, majd a bemutatópályán a tenyészállat-bemutatót szemlélték meg. /mti/

- 14 -

10.55 bh

112009

bb 16. megkoszorúzták magyar lászló rendőr-alezredes síremlékét

t gy s zs bh -cz

1975. szeptember 3.

ötven évvel ezelőtt született magyar lászló rendőr-alezredes, aki 1956. október 23-án a magyar rádió védelmében az ellenforradalmárokkal vívott tüzharcban esett el. a proletárdiktatura védelmében hősi halált halt mártírról szerdán koszorúzási ünnepségen emlékeztek meg 50. születésnapja alkalmából a mező imre uti temetőben lévő síremlékénél.

csapatzászlóval sorakozott fel a diszszázad, majd a himnusz hangjai után koszorút helyezett el a belügyminisztérium képviselőjében dr. rudas györgy rendőr-vezérőrnagy főcsoportfőnök-helyettes és gál jános rendőr-alezredes, a forradalmi készenléti rendőri ezred pártbizottságának titkára. a határőrség országos parancsnoksága részéről dr. ábel lászló határőr-ezredes, csoportfőnök és gem lászló határőr-ezredes, az országos parancsnokság pártbizottságának titkára koszorúzott. elhelyezték az emlékműnél a kegyelet virágait magyar lászló családtagjai, hozzátartozói.

a koszorúzási ünnepség az internacionalé hangjaival és a diszszázad katonai tiszteletadásával ért véget.

x x x

magyar lászló már 1942-ben kapcsolatba került a munkásmozgalommal, s 1945 márciusában tagja lett a magyar kommunista pártnak. ettől kezdve aktív pártmunkás volt egészen haláláig. 1949-ben lett tagja a bm határőrségnek. elvégezte a petőfi politikai tisztképző iskolát, majd a kétéves katonai akadémia összefegyvernemi tagozatát.

egész katonai pályafutása alatt határozott vezető, példamutató és fegyelmezett katona volt, állandóan fejlesztette politikai és katonai képzettségét. gazdag életutját az ellenforradalmárok gyilkos golyója szakította meg. halála után alezredessé léptették elő, s kitüntették a vörös zászló érdemrenddel és a munkás-paraszt hatalomért emlékéremmel. /mti/

--

- 15 -

11.15 bh

112009

bb 17. magyar-vietnami barátsági nap zalaegerszegen

vid kz bh -cz

1975. szeptember 3.

a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 30. évfordulója alkalmából szerdán magyar-vietnami barátsági napot tartottak zalaegerszegen. a rendezvényen részt vett dang tran ngoan, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára. a vendégekkel szabó jánosné, a zalaegerszegi városi pártbizottság első titkára ismertette meg a város fejlődését. a vietnami vendégek koszorút helyeztek el a városban álló ho si minh emlékkőre, meglátogatták a hamburger jeno általános iskola ho si minh uttoró raját. a vietnami nép képviselői délután barátsági gyűlésen találkoztak a zalaegerszegi üzemek és vállalatok dolgozóinak képviselőivel. dr. cigány jánosné, a hazafias népfront városi bizottságának titkára a gyűlésen mondott beszédében méltatta a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 30. évfordulóját, a vdk harcainak, békés építómunkájának eredményeit. a barátsági gyűlésen felszólalt dang tran ngoan nagykövetségi első titkár is. /mti/

bb 18. rendőrségi hírek

s bh -cz

1975. szeptember 3.

mecseknádasd és hidas között darvasi zoltán 22 éves villany-szerelő, pécsi lakos személygépkocsijával a javítás alatt álló uton megcsuszott és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival, amelyet schwartz józsef 56 éves gépkocsivezető vezetett. a baleset után a két személygépkocsinak még két személyautó nekiütközött. a baleset következtében schwartz józsef a helyszínen, dobler istván 52 éves, a bonyhádi cipőgyár igazgatója kórházba szállítás közben halt meg. a darvasi személygépkocsiján utazó darvasi józsef 52 éves üzletvezető, pécsi lakos szintén a helyszínen halt meg. darvasi zoltánt, antal géza 33 éves szb-titkárt és klausz jánosné 38 éves személyzeti osztályvezetőt súlyos állapotban szállították kórházba. a baleset körülményeinek tisztázására szakértők bevonásával vizsgálat indult.

tarhos község belterületén molnár istván 52 éves rokkantnyugdíjas, helyi lakos kerékpárral féktávolságon belül irányjelzés nélkül egy tehergépkocsi elé kanyarodott, amely halálra gázolta.

/folyt. köv./

- 16 -

11.45 bh

12⁰⁰ g

bb 18. /rendőrségi ... folyt./ bh

győrben az ifjuság körut 100. számú ház előtt dicső imre 41 éves gépkocsivezető, hegyeshalmi lakos tehergépkocsival figyelmen kívül hagyva tolatás közben halálra gázolta dr. hoffer ödön 69 éves nyugdíjas, helyi lakost. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

az abaujkéri ,,ötéves terv,, tsz, abaujalpári üzemegységének udvarán pecsenye lajos 41 éves fogatos, abaujalpári lakos leszállt a lovaskocsiról, és mellette menve megengedte a 9 éves molnár bélának, hogy a szekéren lévő hordóba állva hajtsa a lovakat. a lejtős uton a gyermek a hordóval együtt a lovak közé esett, és a helyszínen meghalt. eljárás indult a fogatos ellen. /mti/

bb 19. kombájn is szedheti az aranyérmes zalagyöngyét - szőlőtermesztési tanácskozás zalaegerszegen

vid kz bh -cz

1975. szeptember 3.

a szőlészeti és borászati kutató intézet egri telepén körülbelül 20 éve nagyszabású szőlőnemesítési sorozat kezdődött olyan peronoszpórára rezisztens hibridek előállításáért, amelyek alkalmasak az emberi szervezetre káros borokat termelő direkttermő szőlőfajták lecserélésére. a nemesítés eredményeként 1970-ben fajta-elismerést nyert a zalagyöngye, amiből azóta mintegy 700 hektárt telepítettek zala megye szőlősgazdái. ezen kívül nagymennyiségű oltvány, illetve szaporítóanyag került a zalai szaporítótelepekről az ország más vidékeire is.

a zalagyöngye termesztéséről igen jók a szakmai vélemények. mivel lényegében ellenáll a szőlőbetegségeknek, a gondozási költségei 50 százalékkal alacsonyabbak, mint más fajták esetében. ilyen nagy termésbiztonság mellett 100-120 mázsás hektáronkénti hozam is könnyen elérhető. az új fajtaival előnyei közé sorolják azt is, hogy kombájjal szüretelhető, s kettős hasznosításu: kitűnő korán érő csemegeszőlő és az európai fajtákra jellemző bor készíthető belőle. a zalagyöngye szőlő híre már az országhatárokon is tuljutott, az 1974. évi erfurti nemzetközi kertészeti kiállításon aranyérmet nyert.

/folyt. köv./

- 17 -

11.50 bh

12⁰⁰ g

bb 19. /kombájn is szedheti... folyt./ bh

a peronoszpórára rezisztens zalagyöngye szőlőfajta termesztésének eddigi tapasztalatait szerdán zalaegerszegen vitatták meg a szakemberek. bemutatták a résztvevőknek az újabb fajtajelölteket is. a zalaegerszegi hegyközség szakszövetkezet például 2, az egervári zalagyöngye tsz pedig 8 hektáron folytat termelési kísérletet 10 fajtaból álló hibrid sorozattal, amelyek közül a lakhegyi mézes, a bornemissza, a göcseji zamatos a hektáronkénti 200 mázsa termést is megadja. előnyeik: a szőlőbetegségekkel szembeni ellenállás, a korai érés, az alacsony termelési költségek. a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy most már rendelkezésre állnak azok a szőlőfajták, amelyek alkalmasak az országban több tízezer hektár területen megtalálható direkttermők leváltására.
/mti/

-. -

bb 20. átadták a forgalomnak a 76. számú utat

vid kz bh -cz

1975. szeptember 3.

dr. ábrahám kálmán közlekedési államtitkár szerdán - az érdekelt megyék képviselőinek jelenlétében - ünnepélyes külsőségek között adta át a forgalomnak a 7-es és 8-as számú főutvonalat összekapcsoló 76. számú utat. a közúti hálózatba a 76-os számmal bekerült utjelzés balatonszentgyörgy térségében a 7-es számú főutvonalból kiindulva zalaegerszegen, körmenden át a 8-as számú főutvonalba csatlakozik. a 85 kilométer hosszú ut egy része új, másrésze pedig régi, az alsóbbrendű hálózathoz tartozó utak korszerűsítésével alakult ki. a lakott területeket nagyjából elkerülő ut 6-7 méter széles s teljes hosszában aszfaltborítású.

a 76-os számú ut megnyitásával zalaegerszeg az eddigénél jobb csatlakozást kapott a főutvonalakhoz, elsősorban budapest felé. a sima, jó uton lényegesen csökken az utazási idő. a szerdai avatás alkalmával a balatonszentgyörgy-zalaegerszeg közötti szakaszt nyitották meg a forgalom előtt. a 4 megyét, somogy, veszprém, zala és vas megyét érintő ut körmend előtti szakaszán még dolgoznak az aszfaltsznyegezők, de néhány hét múlva az is elkészül. bár megtörtént az ünnepélyes utavatás, az építés sem szünetel. balatonszentgyörgy község területén közúti felüljáró épül a vasúti átjáró felett. folyamatosan az ut zalaegerszegi átkelő szakaszának az építése is: 110 millió forintos költséggel négysávos közúti felüljárót, a város széléig ugyanilyen széles utat építenek, de ez a város központjában 6 sávra szélesedik. az ut másik vége körmend megkerülve csatlakozik a 8-as számú főutvonalba. a folyamatban levő munkák a jövő év végére fejeződnek be s ezzel valóban korszerű, a nemzetközi idegenforgalmi szempontból is jelentős közúttal gyarapszik a délnyugat-dunántul. /mti/

ban van
ban van

-. -
- 18 -

12.45 bh

R. 13.15

bb 21. időjárásjelentés

bh -cz

1975. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13 órakor:

a brit-szigeteken és észak-európában az óceáni léghullámok változékony, szeles, több helyen csapadékos időjárást okoznak. az alpok és a kárpátok vidékén, valamint az appennini-félszigeten elsősorban a helyi tényezők alakítják ki az időjárást. így ezeken a területeken főként délután és este záporok, zivatarok keletkeznek. száraz, nyárias az idő a szovjetunió európai területének déli felén és Lengyelországban. a kárpát-medencében a következő 36 órában is záporokra, zivatarokra kell számítani.

hazánkban kedden az ország nagy részén 6-10 órán át sütött a nap. a déli órákra többfelé megnövekedett a felhőzet és főleg a középső és a déli megyékben több helyen keletkezett zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége általában 10 mm alatt maradt, de egy-egy erősebb zivatargócban elérte a 10, 16 mm-t, sőt kiskunhalason 24, nagyhörccsögpusztán 37 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben 25-30 fokra emelkedett. szerda hajnalra 13, 18 fokra hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban a nyugati megyékben köd képződött. a délelőtti folyamán általában kevés felhő, száraz idő volt. a köd mindenütt feloszlott 11 órára, a hőmérséklet ebben az időpontban az erősen párás helyeken csak 20, 23, máshol 24, 27 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 20,5 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

főként nappali felhőképződés, elszórtan zápor, zivatar. mérsékelt, időnként megélénkülő, néhány helyen megerősödő déli, délkeleti szél. hajnalban és reggel párás levegő, helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13, 18 legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 24, 28 fok között.

a duna vízállása budapestnél 400 centiméter. /mti/

-. -
- 19 -

12.55 bh

R. 13.25

bb 22. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig

se bh -cz

1975. szeptember 3.

1. kapunyitás az egyetemeken
2. kerámiai biennálé
3. gorkij nyelviskola
4. zöldségellátás
5. vadásztársaságok adománya
6. a péti nitrogénművek minden második dolgozója tanul
7. a tokajhegyaljai borvidék fejlesztése
8. farkaskaland mecsekben
9. vállalati segítség lakásépítéshez
10. új hid kapuváron
11. központ építés győrtől
12. paradicsomvetőmű
13. tsz-ek és művelődési házak együttműködése
14. lengyel nemzeti nap a mék-en
15. pártvezetők a kiállításon
16. koszoruzás
17. vietnami barátsági nap zalaegerszegen
18. rendőrségi hírek
19. szőlőtermesztési tanácskozás
20. átadták a 76-os utat
21. időjárásjelentés
22. hírjegyzék

bb 23. ésszerűbb, takarékosabb tanácsai gazdálkodás vas megyében - a megyei tanács vb ülése

vid kz bh hgy

1975. szeptember 3.

az ideai költségvetési és fejlesztési feladatok első félévi végrehajtásáról tárgyalt szerdai ülésén a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az erre az időszakra tervezett fejlesztések zöme - így például a szombathelyi vásárcsarnok, a kommunális, közmű, kereskedelmi ellátás javítása - megvalósult. a tanácsok, élve nagyobb önállóságukkal, ésszerűbben, takarékosabban bírnak pénzeszközeikkel, lehetőségeikkel. helyi intézkedésekkel, kezdeményezésekkel - beszerzések csökkentése, anyagmegtakarítás, bontott anyagok újbóli felhasználása - hatmillió forintot takarítottak meg.

a megye költségvetési tartalékában lévő 26 millió forintos összeghez nem nyultak hozzá, jó gazda módjára tartalékolják. pótlólagos juttatásban csak a legindokoltabb esetben részesülhet gazdálkodó szerv és ennek fedezetét is elsősorban felszabaduló eszközök átcsoportosításával oldják meg.

/folyt. köv./

- 20 -

13.45 bh

Ri 14.15

bb 23. /ésszerűbb, ... folyt./ bh

a tanácsok legfontosabb feladatuknak az un. célcsoportos lakásépítést tekintették. az első félévben 166 otthon készült el ilyen forrásból, az egész évre tervezett 40 százaléka. emellett több kapcsolódó beruházás, óvoda, általános iskola, üzlet, tömb- és távhőellátási létesítmény - kezdte meg működését. lényegében azonban az idén sem tudtak változtatni azon a helyzeten, hogy a létesítmények zöme a harmadik és a negyedik negyedévben kerül átadásra.

az év első felében 43.2 millió forint társadalmi munkát végzett a megye lakossága, csaknem dupláját, mint az elmúlt év hasonló időszakában. a munkák nagy segítséget adtak a helyi célkitűzések megvalósításához. tovább és jó ütemben folytatták a múlt év végén megkezdett fásítási akciót. a kiemelkedő eredmény elérésében nagy része van a pártkongresszus és a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére kibontakozott önkéntes munkaakciónak./mti/

-.-

bb 24. békeaktívák miskolcon

vid kz bh hgy

1975. szeptember 3.

az antiimperialista szolidaritási akció borsod megyei megnyitójaként szerdán békeaktívák ülést tartottak miskolcon, a ii. rákóczi ferenc könyvtár nagytermében. a tanácskozáson, amelyen részt vettek a megye városainak, járásainak békeaktivistái, a gyárak, üzemek, köztük a diósgyőri lenin kohászati művek, a borsodi vegyikombinát szocialista brigádjai, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetemnek képviselői is, harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, az országos béketanács alelnöke tartott tájékoztatót a nemzetközi helyzetről. előadásában többek között foglalkozott a vietnami demoratikus köztársaság megalakulásának harminc éves jubileumával. hangsúlyozta: továbbra is támogatjuk a vietnami népet győzelme megszilárdításában, országa újjáépítésében, amelyből a borsodi munkások a kommunista műszakok tartásával eddig is kivették részüket./mti/

-.-

bb 25. reumatológusok tanácskozása egerben

vid kz bh hgy

1975. szeptember 3.

tudományos orvosgyűlés kezdődött szerdán egerben a technika házában a magyar reumatológusok egyesülése, a magyar balneoklimatológiai társaság és a heves megyei kórház együttes rendezésében. /folyt. köv./

- 21 -

14.00 bh

Ri 14.40

25. /reumatológusok ... folyt./ bh

a háromnapos tanácskozáson több mint harmincan számolnak be kutatásaik eredményeiről, gyakorlati gyógyító munkájuk tapasztalatairól a napirenden a reumatikus betegségek gyógyítása és ezzel összefüggésben a gyógyvizek hasznosítása szerepel.

a megnyitó ünnepségen megemlékeztek arról, hogy 250 évvel ezelőtt alapították az ország legrégebbi kórházát egerben és tíz évvel ezelőtt ebben a kórházban önálló reumaosztályt hoztak létre a rádiumtartalmu egri gyógyvizek hasznosítására.

szalay istván, a heves megyei tanács elnökhelyettese megnyitó beszédében emlékeztetett arra, hogy az egeri források gyógyvizét már a középkorban gyógyszerként árulták az egeri termálvizet. szolt arról, hogy az egeri reumakórház az elmúlt tíz év alatt bizonyította a hozzáfűzött reményeket, és eger a reumás betegségek gyógyításának tudományos bázisává fejlődött, ahol szervezett kerekasztalok között irányítják az orvosok szakoktatását. megvan a lehetőség és a tervek is arra irányulnak, hogy a közeljövőben 400 ágyasra fejlesszék a jelenleg 50 ágygal működő egeri reumakórházat.

dr. bozsóky sándor, az orvostovábbképző intézet reuma tanszékének vezetője előadásában a reumatológia oktatásának hazai és európai tapasztalatait ismertette. hangoztatta, hogy magyarországon európai élvonalban folyik a reumatológia oktatása a továbbképző intézetben és egyes kórházakban. a reumatológia oktatásának feladatairól szólva sürgette, hogy ennek a fontos szakterületnek az oktatása kapjon polgárjogot az egyetemi orvosképzésben is, mivel jelenleg a felsőoktatási intézmények nem képeznek a reumatológia számára szakorvosokat.

a reumatológusok országos tanácskozása csütörtökön folytatódik, majd pénteken a tapasztalatok összegezésével zárul./mti/

--

- 22 -

14.03 bh

R. 15.45

bb.26. évadnyitó társulati ülés a vigszinházban

t nm/gk/zs/fé hgy

1975.szeptember 3.

nehéz körülmények között kezdi idei évadját a vigszinház, - mondta várkonyi zoltán igazgató az együttes szerdai társulati ülésén, amelyet a pesti színházban tartottak. a vigszinházban ~~épít~~ kezések elhuzódása miatt /uj, modern világítóberendezést kap a társulat/ csak október 31-én léphetnek színpadra a művészek. a pesti színházat ez természetesen nem érinti, itt már szeptember 11-től fogadják a közönséget. *L. 15.45*

az új évad terveiről szólva várkonyi zoltán elmondta, hogy a nagyszínházban négy bemutatót terveznek. november 21-én szeretnék megtartani shaw szent johannájának premierjét, amelynek címszerepét kutvölgyi erzsébet alakítja. a rendező, mint vendég, szin-tár miklós lesz. ezután kerül színre krudy gyula: rezeda kázmér szép élete című regényének kapás dezső által készített adaptációja. horvai istván rendezésében adják elő edward bond angol szerző „bingo,, című drámáját, amely shakespeare életének egyik szakaszáról szól. végül labiche „szerencsemalac,, című komédiája szerepel a programban marton lászló rendezésében.

a pesti színházban az ndk-dráma ünnepének tiszteletére viszik színre „az ifju w. keservei,, című darabot, amelyet marton lászló rendez. ezt követi majd déry tiber „kedves bópeer!,, című regényének szántó erika által készített színpadi változata. a főszerepet vendégművész, major tamás alakítja. a rendező várkonyi zoltán. esetleg még ebben a szezonban sor kerül két további bemutatóra: lorca „bernarda alba háza,, című drámájának és shakespeare hamletjének színpadra állítására.

szó esett a társulati ülésen arról, hogy az elmúlt évhez viszonyítva tovább emelkedett a bérlők száma, amely immár meghaladja a 26 ezret.

a vigszinház új művészei az 1975-76-os évadtól a szolnokról felszerződött szakácsi sándor, valamint két most végzett főiskolás, gálffy lászló és hegedüs géza./mti/

--

14.15/fé

-23-

R. 15.45

bb 27. harminchétszeres betörőt ítéltek el székesfehérvárott

vid kz bh hg y

1975. szeptember 3.

szorgalmasan látogatta az ország vendéglátóipari egységeit skrinjarics józsef, 25 éves büntetett előéletű budapesti lakos. látogatásait főként az éjszakai órákban bonyolította le, s betörések útján igyekezett pénzhez jutni. részben egyedül, részben bűntársaival harminchétf betörést, illetve betörési kísérletet hajtott végre. gazdag zsákmányra egyetlenegyszer sem sikerült szert tenniük, ez azonban nem csökkentette a betörőkre kiszabott büntetés mértékét. skrinjarics józsefet a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa jogerősen hat évi szabadságvesztésre és a közügyektől való öt évi eltiltásra ítélte, a betörésekben részt vevő hat alkalmi segítőtársát pedig tíz hónaptól három és félévi szabadságvesztésig terjedő büntetéssel sújtotta. az ítéletek jogerősök./mti/

-. -

bb 28. folytatják malkocs bej dzsámijának feltárását - boszniában és hercegovinában található hasonló műemlék

vid kz bh hg y

1975. szeptember 3.

siklós megújuló középkori várfalain kívül folytatják malkocs bej dzsámijának feltárását. az értékes törökkori emlékre néhány évvel ezelőt bukkanak. a nyomozásban egyetlen írott forrásmag, evlia cselebi török történetíró krónikája és egy metszet segített. ez vezetett a járási tanács udvarán egy raktárnak használt épülethez, amely az elmúlt századok alatt volt már szegényház, huszáristálló, majd szálló kocsiszinje. egy századeleji feljegyzés szerint a dzsámit teljesen lebontották. a valóságban ez csak a kupolára vonatkozott. a pusztuló épület kopott külseje ugyanis nem sejtette, hogy mögötte értékes török épületmaradvány rejtőzik. méretében, jellegében hozzá hasonló dzsámi legközelebb boszniában és hercegovinában található. ez a tény egyébként azt is igazolja, hogy a nevezett területekkel siklósoknak szoros kapcsolata volt.

gerő győző régész, török szakértő irányításával most a helyreállítás előkészítéseként megkezdték a dzsámihoz csatlakozó előcsarnok maradványainak feltárását, a végleges, süllyesztett terepszint kialakítását. a közeli hetekben pedig hozzáfognak a dzsámi külső falához simuló elavult lakóházak szanálásához. ha kiszabadul a részleteket legépebben megőrző homlokzati szakasz, a helyreállításhoz szükséges s részben még hiányzó adatok is ismertté válnak./mti/

-. -
- 24 -

14.40 bh

R. Á. M.

bb 29. megkezdődött a szüret a homokvidéken

vid kz bh hg y

1975. szeptember 3.

bács-kiskunmegyében megkezdődött a szüret. most még a korai érésű oportóval, mézesfehérrel és ezerjóval töltik a préseket, de hamarosan beköszönt a főidény is. a gyakori esőzéstől kövérre duzzadt szemek, ugyanis nagyon érzékenyen reagálnak az időjárásra, gyorsan repednek, rothadnak. ezért az idén is korai, és nehéz szüretmérés kielégítő. most már az időjárástól és a jól szervezett betakarítástól függ, hogy a bőséges mennyiség a hordókba kerüljön, a kertgazdaságok és a középmagyarországi pincegazdaság a szeszélyes időjárást figyelembe véve készült fel a szüretre. az állami gazdaságokban 15 szüretelőgép segíti a szedést, ugyanakkor bővítették a tároló- és a feldolgozó kapacitást. a középmagyarországi pincegazdaság is mindent megtett, hogy a partnereitől késedelem nélkül fogadja a mustot, illetve a szőlőt. úgy tervezik, 750 ezer hektoliter mustot vásárolnak fel./mti/

-. -

bb 30. megkezdődött a kampány a szerencsi cukorgyárban

vid kz bh hg y

1975. szeptember 3.

az eredetileg tervezett időpontnál két nappal később, szerdán reggel megkezdte az idei termés feldolgozását a szerencsi cukorgyár. a késedelmet az utóbbi hetek csapadékos időjárása okozta. a terményt nem tudták felszedni és szállítani. az elmúlt napokban azonban már mind a gépek, mind pedig a kézi szedők munkába álltak, s jelenleg már öt napi tartaléka is van a gyárnak. a répa szállítása most már folyamatos. a szabolcsi és a hajdusági körzetekből irányvonatokon érkezik szerencsre. a gyár az idén borsodban, szabolcsban és hajdu-biharban összesen tizenötezer hektár termését vásárolja fel. a kampány a korábbi évnél hosszabb ideig, előreláthatóan százötven-százhatvan napig tart majd.

a szerencsi cukorgyár ötven helyen létesített répaátvevő helyet. több helyen gépesítették az üritést és a rakodást. a nyári nagyjavítás során a korszerűsítésekre mintegy tizenötmillió forintot fordítottak, amivel különösen a nehéz fizikai munka egyrészt meg tudták szüntetni.

az idei kampányban segítenek a gyár nyugdíjasai is. a répaátvevésnél és minősítésnél alkalmazták őket. az így felszabadult munkaerőt pedig a gyártásnál foglalkoztatják./mti/

-. -
- 25 -

14.55 bh

R. Á. M.

bb 14. a mezőgazdasági kiállítás ...1.folyt./um

sajtótájékoztatók

a lengyel nemzeti nap alkalmából e. gajewski, a lengyel mezőgazdasági minisztérium főosztályvezetője ismertette az újságírókkal a lengyel mezőgazdaság fejlődését. a mezőgazdasági termelés 1971-75 között a tervezett 18-20 százalékkal szemben mintegy 30 százalékkal növekedik. a legnagyobb fejlődés az állattenyésztésben következett be, az elmúlt 4-5 évben egyharmadával fokozták a termelést. ebben a tervidőszakban a mezőgazdaság termelése kétszer gyorsabb ütemben nőtt, mint az 1951-1970-es évek átlagában. 1973-ra Lengyelország a világon második helyre került a burgonyatermesztésben, hatodik volt a tejtermelésben és a 11. helyen állt a gabona- és hustermelésben. a jelenlegi ötéves tervidőszakban a piacra kerülő élelmiszeripari termékek mennyisége évente átlagosan 11 százalékkal növekedett. az élelmiszeripari választék az elmúlt években 1500 új termékkel bővült. mindebben nagy része van annak, hogy a népgazdasági beruházások jelentős hányadát kapta a mezőgazdaság.

az élelmiszeripar fejlesztésére a jelenlegi ötéves terv időszakában többet fordítottak, mint az előző 25 évben együttesen. az élelmiszeripari üzemek hálózata 260 nagyobb új létesítménnyel bővült, huskominátokkal, tejipari és más élelmiszeripari üzemekkel. ennek nyomán öt év alatt például négyeszeresére fokozódott a vágott és feldolgozott hus mennyisége.

a lengyel mezőgazdaság távlati tervei szerint 1990-ig kétszeresére növekszik a mezőgazdasági termelés és minden eddiginél nagyobb arányban bővül az élelmiszeripari gyártás.

a főosztályvezető kitért arra, hogy eredményesen fejlődik a magyar és a lengyel mezőgazdasági és élelmiszeripari együttműködés, évről-évre bővül a kölcsönös szállítások köre és egész sor területen alakították ki az együttműködés magasabb formáját, a kooperációt és szakosítást.

varga ferenc, az óbuda tsz elnöke és garbór józsef főkertész sajtótájékoztatón ismertették a budapest iii. kerületében működő gazdaság munkáját, tevékenységét. a fővárosi területi adottságoknak megfelelően főleg üvegházi termesztéssel foglalkozik.

/folyt.köv./

- 26 -

15.15/um

R 15.15

bb 14./ a mezőgazdasági2.folyt./um

az 1971. évi 600 ezerrel szemben idén kereken 8 millió szegfűdugványt állítottak elő, ebből 5 millió került hazai értékesítésre, 2 millió dugványt a szocialista országokban értékesítettek, egymillió pedig a tőkés piacokon talált vásárlóra. nagy gondot fordítanak a fajtafenntartó nemesítésre - tehát nemcsak a természetessel törődnek -; a program keretében pünkösdfürdőn speciális növényházat építettek és vírusmentesítő laboratóriumot rendeztek be. az exportnál abból indulnak ki, hogy külföldön a mediterrán származású dugványokat lehet legjobban eladni, ezért merész vállalkozással cipruson létesítettek anyatelepet, ahol 1975-ben már 1.5 millió növényt termeltek. innen szállítanak ausztriába és az nszk-ba, s olyan nagy az érdeklődés, hogy egy hektárral bővítik a ciprusi telepet.

x x x

a magyar szabványügyi hivatal fogyasztók szabványosítási tanácsa különdíjjal tüntetett ki az omék-en olyan élelmiszeripari termékeket, amelyek minden jellemzőjükben megfelelnek a szabványokban előírt követelményeknek, sőt néhány részkoztétel tekintetében - mint például az érzékszervi tulajdonságok, a jobb eltartóhatóság, a könnyebb kereskedelmi kezelhetőség, csomagolás, stb - az átlagosnál is jobbak. fontos szempont volt a díjak odaítélésénél, hogy a terméket folyamatosan gyártsák és ne változzék a minősége. a fogyasztók tanácsa ilyennek ítélte meg a ráma margarint, a győr megyei tejipari vállalat lajta-sajtját, a deit citrom- és narancslé üdítő italt, a békéscsabai és székesfehérvári hűtőüzemben készült gyorsfagyasztott kelbimbót, a nyíregyházi konzervgyár alma és meggy naturbefőttjét és a szegedi konzervgyár fagyaltkeverékeit.

a kiállításon most is végez a fogyasztók tanácsa kérdőíves közvéleménykutatást. az indokolt és teljesíthető javaslatok bekerülnek az állami szabványokba.

x x x

a kiállítás iránti nagy érdeklődést jelzi, hogy szerdán is már a délelőtti órákban több mint 200 különautóbusz érkezett vidékről, főként szolnok, hajdu-bihar és zala megyékből. több budapesti iskola is kollektív kirándulást szervezett diákjainak. a vásár pavilonjaiban összesen 11 helyen rendszeresen ismétlődő szakfilmbemutatót is tartanak, ezek között az egyik legérdekesebb a magyar tudományos akadémia pavilonjában a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet fitotronját ismertető film. /mti/

- 27 -

15.20/um

R 15.20

bb 31. hasznos a felsőoktatási könyvtárak és az üzemek együttműködése

vid/um kz hgy

1975. december 3.

szekcióülésekkel folytatódott szerdán miskolcon az egyetemi és főiskolai könyvtárak országos konferenciája. az előadók többek között az egyetemi könyvtárak és az iparvállalatok együttműködéséről számoltak be. a borsodi tapasztalatok alapján megállapították: az együttműködés eddig kohászati és vegyipari vonatkozásban alakult ki, s kölcsönösen hasznos. a legújabb szakirodalom beszerzését az üzemek anyagilag is támogatják. /mti/

--

bb 32. polipropilén gyár épül Leninvárosban

vid/um kz hgy

1975. december 3.

a tiszai vegyi kombinát olefinüzemében az etilényártás melléktermékeként évente százharmincezer tonna propilén keletkezik. a műanyag alapanyagként felhasználható propilén további feldolgozására több mint négyegységtizedmilliárd forintos költséggel új gyár épül. a központi petrokémiai fejlesztési programhoz kapcsolódó új beruházás megkezdéséről szóló államkölcsön-szerződést szerdán Leninvárosban írta alá huszár István, a tiszai vegyi kombinát igazgatója és havas Péter, az állami fejlesztési bank vezérigazgatója. az új gyár építésében több mint negyven hazai vállalat vesz részt. nagyjából szabadtéri technológiai berendezéseit - az olefinmű szomszédságában - alig több mint öt hektáros területen helyezik el. az óriási beruházási összegből 1975-ben mintegy kétszáz-kétszázötven millió, 1976-ban pedig kerek egymilliárd forintot használnak fel.

az új üzemben készülő polipropilén nem teljesen ismeretlen a nagyközönség előtt sem. többek között műszaki cikkek, háztartási felszerelések, csővezetékek, vegyszálak, építőelemek és térelválasztók készíthetők belőle.

az új gyár a tervek szerint 1978 októberétől már üzemszerűen termel. kezdetben évi 40.000 tonna polipropilént állít elő. később a kapacitása évi 80.000 tonnára növelhető. /mti/

--
- 28 -

15.30/um

Ri 16.00

bb 33. medicor röntgenkészülékek iraknak

i sl/be um ie hgy

1975. szeptember 3.

a medicor művek és az iraki egészségügyi minisztérium képviselői budapesti kereskedelmi megállapodást írtak alá, amelynek alapján a magyar vállalat 1 millió dollár értékű röntgenkészüléket, köztük 500 milliampères diagnosztikai röntgenberendezéseket és ezekhez kapcsolódó korszerű belgyógyászati képerősítőket szállít a közel-keleti országba.

egy éven belül ez már a medicor művek második jelentős üzletkötése az iraki egészségügyi szervekkel, ami azt is jelzi, hogy a rendelők elégedettek a szállított termékekkel. különösen a készülékek jó minőségéről, továbbá arról nyilatkoznak elismerően, hogy a medicor állandó szervizt tart fenn Irakban, amely a készülékek üzembehelyezésén és karbantartásán kívül a helyi szakemberek kiképzéséről is gondoskodik.

a mostani aláírást újabb tárgyalásokkal kötötték össze. az iraki partner nagyteljesítményű, elektronikus elemekből álló röntgenberendezéseket, hordozható elektrokardioszkópokat és egyéb elektromedikai készülékeket kíván rendelni az ország egészségügyi ellátásának javításához. /mti/

--

bb 34. „lombtalanítják”, a napraforgót a borsodi állami gazdaságokban

vid/um kz hgy

1975. szeptember 3.

a borsod megyei állami gazdaságok az idén megközelítőleg ezerháromszáz hektáron természetesen napraforgót, körülbelül öt-száz hektárral nagyobb területen, mint tavaly. a betakarítás első fázisaként - repülőgépről - olyan vegyszerrel permetezik be a napraforgót, ami „lelombozza”, a szarát. a vegyszer a növény klorofilját feloldja, s ezzel megszünteti a nedvkeringést. emiatt a szemek nedvességtartalma is a szokásos tizenhét-huszonhárom százalékos helyett csak tíz-tizenkét százalékos lesz és így jobban, kisebb romlási veszteséggel tárolható. gyorsabb és könnyebb lesz a betakarítás is.

/folyt.köv./

- 29 -

15.33/um

Ri 16.10

bb 34./ „lombtalanítják,, ...folyt./um

a borsodi állami gazdaságokban szerdán három repülőgép kezdte meg a vegyszerezést. ezt követően nyolc-tíz nap múlva állnak munkába a kombájnok. a hejőmenti állami gazdaságban, ahol kísértéképpen a lombtalanítást már korábban elvégezték, szerdán már a napraforgó betakarításához kezdtek a gépek.

az új módszert az állami gazdaságok a borsod megyei termelőszövetkezetekkel is megismertetik. /mti/

-. -

bb 35. közlemény a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának 42. üléséről

gk um ie hgy

1975. szeptember 3.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottsága augusztus 25-29 között budapesten tartotta 42. ülését. az ülés munkájában részt vettek a csehszlovák szocialista köztársaság, a bolgár népköztársaság, a kubai köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, az ndk, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió küldöttségei.

a kgst és jugoszlávia kormánya közötti megállapodás alapján a bizottság ülésén részt vettek jugoszlávia képviselői. megfigyelőként részt vett a vietnami demokratikus köztársaság képviselője.

az ülésen g. krisztev, bolgár földművelésügyi és élelmiszeripari miniszter, a bizottság elnöke elnökölt.

a bizottság határozatot hozott a kgst xix. ülészakának és a végrehajtó bizottság 70., 71. és 72. ülésének határozataiból eredő feladatok végrehajtására. megvizsgálta a kgst-tagállamok együttműködését az állattenyésztés növényi és állati, valamint mikrobiológiai eredetű takarmányfehérje-szükségletének biztosításában.

a bizottság megvitatta a vetőmag- és szaporítóanyag-termelési és az állatgyógyászati készítmény-gyártás sokoldalú nemzetközi szakosítási és kooperációs egyezményeinek teljesítését és megfelelő határozatot hozott.

/folyt.köv./

- 30 -

15.35/um

R 16:20

bb 35./ közlemény ...folyt./um

meghallgatta a beszámolót a kgst-tagállamok tudományos-műszaki együttműködéséről, a különböző ökológiai viszonyok között végzett növénynevelési munkában és a kísérleti eredmények gyakorlati bevezetéséről, valamint tájékoztatást a nemzeti baromfi gén-alapok közös felhasználásának eredményéről. jóváhagyta a „környezetvédelem és fejlesztés,, , valamint a „természeti tartalékok racionális felhasználása a mezőgazdaságban,, című tudományos-műszaki együttműködési munkatervet.

az állandó bizottság elfogadta a nemzetközi géprendszer egyes pontosságait. megvizsgálta a tudományos-műszaki tanács javaslatait a különböző öntözési módszerek gépesítésének és automatizálásának eljárásairól és ajánlotta a tagállamoknak, hogy ezeket országuk sajátosságainak figyelembevételével hasznosítsák. a bizottság az agroinform nemzetközi rendszere keretében jóváhagyta a mező- és erdőgazdasági tudományos és gyakorlati eredmények közlésének 1976. évi tervét.

a bizottság ülése baráti légkörben és a kölcsönös megértés jegyében folyt le. /mti/

-. -

aubb 36. mezőgazdasági szakközépiskolát avattak mohácson

vid/um kz hgy

1975. szeptember 3.

a mohácsi marek józsef mezőgazdasági szakközépiskola, amely most ünnepli fennállásának 30. évfordulóját, új székházban kezdte meg az idei tanévet. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium támogatásával az ország legszebb, legkorszerűbb közép-fokú mezőgazdasági szakoktatási intézménye épült fel a dunaparti városban. mintegy 20 millió forintba került, tervezője a baranya megyei agrober vállalat és kivitelezője a mohácsi új barázdai termelőszövetkezet volt.

az új középiskolát szerdán dr. szücs kálmán, a kém szakoktatási főosztályának vezetője adta át a rendeltetésének. az avatóünnepségen résztvett dr. jerszi istván, a baranya megyei pártbizottság titkára és képviseltette magát az iskola csehszlovákiai testvérintézménye, a rimaszombati mechanikai iskola is.

/folyt.köv./

- 31 -

15.45/um

R 16:20

bb 36./ mezőgazdasági ...folyt./um

az 1945-ben alapított mezőgazdasági szakközépiskola eddig igen mostoha körülmények között - a városban szétszórótt egységekben - működött. a tompa Mihály utcában emelt épületben tíz jól felszerelt kabinet rendszerű szaktantermet alakítottak ki, mellettük laboratóriumok és szertárak, valamint 11.000 kötetes könyvtár, audiovizuális nyelvi laboratórium, tanműhely stb. szolgálják a tanulók képzését. a hatalmas zsibongó tiz üveg kupolán át kapja a természetes fényt. az oktatási épülethez konyha és étterem csatlakozik. a parkban felállították az iskola névadójának, a világhírű magyar állatorvos-professzornak a mellszobrát, ifju szabó István szobrászművész alkotását.

a Marek József szakközépiskola évente 300 fiatal szakembert ad mezőgazdaságunknak, s mellette továbbképzési és szaktanácsadói feladatokat is ellát. /mti/

-.-

bb 37. az alföldi városok fejlesztési kérdései - tudományos konferencia Békéscsabán

vid-kéz/gné um hgy

1975. szeptember 3.

Szerdán Békéscsabán megnyílt az alföldi városok fejlesztési kérdéseit elemző kétnapos tudományos konferencia. a megnyitón - 36 alföldi város vezetői, továbbá építészek és tudományos intézmények munkatársai előtt mondott beszédében - Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter hangsúlyozta, a dinamikusan fejlődő ipari üzemek létrehozásával megváltozott és tovább változik a vidék és közöttük az alföld arculata. hozzáfűzte azonban, hogy sajnos ez a változás eddig nem volt eléggé tervszerű. a továbbiakban azt is fokozottan figyelembe kell venni, hogy az alföldi városoknak ugyanugy, mint a Balaton környékének, megvannak a maguk sajátos területfejlesztési problémái. így például nem elhanyagolható a tanyavilág léte.

a miniszter megnyitója után megkezdődtek az előadások. az alföldi városok településhálózatának fejlesztésével, külterületi problémáival, fejlesztési területfelhasználási és közművesítési gondjaikkal foglalkoztak. /mti/

-.-
- 32 -

15.55/um

R.16.30

bb 38. munkások a szombathelyi MÁV járműjavító igazgatói tanácsában

vid/um kz hgy

1975. szeptember 3.

munkásképviselettel bővített igazgatói tanács alakult szerdán a szombathelyi MÁV járműjavítóban. a tanácskozó, döntés előkészítő testületben a három legfontosabb üzemszervező - a diesel-, illetve a kocsijavító és a megmunkáló - munkásképviselet vezetői kaptak helyet. ezzel megteremtődtek a feltételei annak, hogy a dolgozók részt vegyenek a legfontosabb döntések előkészítésében, közvetlenül tájékozódhatnak a vállalat ügyeiről, s ugyanakkor a vezetők is több információt kapnak a fizikai dolgozók köréből. az igazgatói tanács munkástagjai köztiszteletben álló, nagytekintélyű szakmunkások. Vas megye üzemeiben egyébként ez az első ilyen testület. /mti/

-.-

bb 39. a nők nemzetközi éve

gy/mm um zs hgy

1975. szeptember 3.

alkalmából a nemzetközi nővéb bolgár nemzeti bizottsága szófiában nemzetközi szemináriumot rendez a nő a jelenkor társadalmában címmel. a nemzetközi konferenciára a magyar nők képviseletében Sánta Istvánné, a MNOE elnökségének tagja, az országos műszaki fejlesztési bizottság osztályvezetője elutazott Szófiába. /mti/

-.-

bb 41. nyolcszáz ezer uborkásüveg exportra

vid/um kz hgy

1975. szeptember 3.

speciális méretű, ötszáznyolc milliliter ürtartalmu, ugynevezett Veltenhoff üvegek gyártását kezdte meg szerdán NSZK-beli megrendelésre a Sajószentpéteri üvegyár.

a különleges, nyomott rombusz alakú, fehér uborkásüvegekből szeptember végéig a gyárban csaknem nyolcszáz ezret készítenek. a tervek szerint az első szállítmány szeptember második hetében indítják Sajószentpéterről. /mti/

-.-

- 33 -

16.08/um

R.16.40

bb 40. németh károly látogatása józsefvárosban

t gy/be um zs hgy

1975. szeptember 3.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán látogatást tett a józsefvárosban. részt vett a látogatáson gényi kálmán, a budapesti pártbizottság titkára. a vendéget a viii. kerületi pártbizottságon balázs józsef és dr. pástor lászló, a pártbizottság titkárai, dr. suhajda józsef, a kerületi tanács elnöke, valamint kővágó béla, a kisz kerületi bizottságának titkára fogadta.

balázs józsef tájékoztatást adott a városrész helyzetéről, valamint a központi bizottság tavaly decemberi határozata végrehajtásának eredményeiről. németh károly beszélgetést folytatott a kerületi párt végrehajtó bizottság tagjaival néhány gazdaságpolitikai kérdésről, valamint a pártmunka időszzerű feladatairól.

ezt követően németh károly felkereste a ganz-mávasz mozdony, vagon és gépgyárat. a vasuti járműgyár és a felvongyár megtekintése után a vállalati dolgozók részvételével aktivaértekezleten vett részt, amelyen csérgő jános vezérigazgató és rachfát lászló, a vállalati pártbizottság titkára adott tájékoztatást a gyár eredményeiről és feladatairól. az eszmecsere során felszólalt németh károly is, és tájékoztatást adott időszzerű gazdaságpolitikai kérdésekről. /mti/

-. -

bb 42. együttműködési megállapodást kötött a nevikki az egyesült gyógyszer és tápszergyárral

vid/um kz hgy

1975. szeptember 3.

szerdán egésznapos tudományos eszmecsere-t tartottak veszprémben, a nehézszerkezeti kutató intézet és az egyesült gyógyszer és tápszergyár vezetői. megtekintették az új toxikológiai és biológiai laboratóriumokat és megbeszélték az együttműködés lehetőségeit. a közös tevékenységre megállapodás született, amely értelmében a tápszergyárban előállított új növényvédőszer-anyagokat a toxikológiai laboratóriumokban megvizsgálják, megfigyelik, hogy azok miként viselkednek a növényi szervezetben és milyen hatás várható. közös kísérleteket kezdenek a növényvédőszer formázásában is. ebben elsősorban a nevikki tud segítséget nyújtani a gyárnak. az egyesült gyógyszer és tápszergyár toxikológiai vizsgálatokban szerzett tapasztalatait átadja a nevikki-nek és kicserélik egymás új módszereit is.

/folyt.köv./

- 34 -

16.12/um

16.12.95

bb 42. /együttműködési ...folyt./um

a nehézszerkezeti kutató intézet egyébként a hagyományos mezőgazdasági kemikáliát gyártó üzemek után sorra teremt kapcsolatot azokkal a tápszergyárakkal, amelyek mint új termékkel foglalkoznak a növényvédőszer-anyagok előállításával. ezt megelőzően már létrejött az együttműködés a chinoinnal, a kőbányai gyógyszerárugyárral és megkezdtek tárgyalásokat a biogálalal is. /mti/

-. -

bb 43. öt hónap alatt 16 lakás

vid/um k z hgy

1975. szeptember 3.

három somogy megyei építőipari szövetkezet vezet be somogyban az angol wimpey cég „no fines”, technológiáját. a szerdán erről kaposvárott ezzel kapcsolatban rendezett tanácskozáson elmondták, hogy az új technológiával öt hónap alatt készül el egy 16 lakásos négyszintes épület, mégpedig az eddigieknél olcsóbban, kevesebb cement felhasználásával. az új eljárás licencét az évm és az okisz elsősorban az ipari szövetkezetek részére vásárolta. a következő ötéves tervben már mintegy 10 ezer lakás készül az országban ezzel a technológiával. /építését még ebben az évben elkezdik. /mti/

-. -

bb 44. dr. halász tiber

k sb/tm um ie hgy

1975. szeptember 3.

nehézszerkezeti miniszterhelyettes vezetésével szerdán hazaérkezett a szovjetunióból a magyar küldöttség, amely részt vett a donyecki „szén,75”, nemzetközi bányagép-kiállításán, és a szovjetunió bányásznapjára ünnepségén. /mti/

-. -

- 35 -

16.18/um

16.18.95

bb 45. kórház-rekonstrukció - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t pr/mm mum zs hgy

1975. szeptember 3.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága s - egyebek között - jóváhagyta a heim pál gyermekkórház rekonstrukciójának beruházási terveit.

a kórház az 1900-as évek elején gyermekmenhely céljára épült, s salakbeton földémszerkezeteit megrokkantotta az idő. a statikai vizsgálatokat követően három épületben azonnal aláducolták a veszélyes födémekeket. más a helyzet a gyermekkórház a- épületével: ezt a házat a metróépítéssel járó talajmozgások rogyasztotta meg. az épületben megszüntették a betegforgalmat, s a poliklinikai rendeléseket is máshová - e célra alig alkalmas helyiségekbe - kellett áthelyezni. a betegfelvétel ideiglenes jelleggel a kórház egyik portaépületében működik, óvodájuknak a lászló kórház adott vendéghelyet.

a kórház rekonstrukcióját az elfogadott beruházási program szerint több ütemben hajtják végre. még a felújítás megkezdése előtt új épületet huznak fel a kórház igazgatási, gazdasági apparátusának elhelyezésére - itt később 80 személyes nővérotthon létesítenek. új telefonközpontot, főzőkonyhát építenek, s bővítik a mosoda helyiségeit. a rekonstrukció első ütemében lebontják az a-épületet, s ujat huznak helyére. földszintjén alakítanak majd ki helyiségeket a betegfelvételre, s itt lesz a gyógyszerár és az urh-ügyelet is, az első emeleten gyermekszakorvosi rendelő működik majd, a másodikra teszik a központi radiológiai osztályt, a harmadikra a központi laboratóriumot, a negyedik emeletet szánják a kórházi igazgatásnak, az ötödiket pedig 40 ágyas gyermekosztálynak.

az előkészítő munkák körülbelül 40 millió forintba kerülnek, az új a-épület teljes költségét 173 millió forintra teszik. /mti/

.-.

bb 47. az irodalmi színpad

zsu um zs hgy

1975. szeptember 3.

a szeptember 8-1 „eszmélet”, helyett a tücsökzene című előadást játssza dombóváron 17 és 20 órai kezdettel. /mti/

- 36 -

16.25/um

Ri 17.00

bb 46. csak tojás és tej nélkül készült gyümölcsfagylaltot hozhatnak forgalomba a mozgóárusok - szigorítás a közegészségügyi szabályzatban

i kf/be um ie hgy

1975. szeptember 3.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi és az egészségügyi miniszter - az érintett szervek vezetőivel egyetértésben - együttes rendeletet adott ki a fagylalt előállítás és forgalmazás közegészségügyi szabályainak kiegészítéséről

az együttes rendelet a fagylaltmérgezések megelőzése, elkerülése érdekében született. a közegészségügyi szervek erőfeszítése ellenér ugyanis viszonylag gyakran fordul elő főleg utcai árusítás nyomán, kisiparosnál készült, tojás alapú fagylalt okozta megbetegedés. ezért a rendelet - a közegészségügyi szabályzat érintett pontjait megszigorítva - előírja, hogy utcai és mozgóárusításban, méhütött fagylalt kivételével, kizárólag tojás és tojáspor, tejszín és tejszínpor, tej és tejpör nélkül készült gyümölcs fagylalt hozható forgalomba. a citrom és narancs fagylaltnak - annak ellenére, hogy ezt a szabvány megengedi - tojás fehérjét sem szabad használni. a rendelet megszegése esetén - az egyéb következményeken kívül - az utcai és a mozgóárusításra kiadott külön engedélyt visszavonják.

az együttes rendelet kötelezően előírja azt is, hogy a fagylalt előállításánál, szállításánál, tárolásánál és kezelésénél az országos szabvány előírásait is meg kell tartani. ezt a kitételezt a hazai gyártás szabályozásán kívül az is szükségessé tette, hogy egyre gyakoribb a fagylalt import, s a külföldről származó termékeknek is meg kell felelniök a hazai szabvány követelményeinek. /mti/

.-.

bb 48. nemzetközi számítástechnikai konferencia pécset

vid/um fm la

1975. szeptember 3.

szerdán befejezte munkáját a magyar tudományos akadémia pécsi bizottságának szervezésében és székházában megrendezett nemzetközi számítástechnikai konferencia, amelyen a hazaiakon kívül bolgár, nszk-beli és svéd szakemberek is résztvettek. a tanácskozáson megvitatták a számítógépes szimulációs módszerek alkalmazását az orvos-, a közgazdaság- és a műszaki tudományok területén. /mti/

- 37 -

16.30/um

14.10

bb 49. felvették a nyereményt az öttalálatosra

gk uj la

1975. szeptember 3.

öt nyugdíjas a lottó 34. játékhat öttalálatos szelvényének tulajdonosa. szerda délután az országos takarékpénztár x. kerületi fiókjában a nyertesek felvették a nyereményüket. /mti/

-. -

bb 50. a magyarországi nemzetiségek központi táncgyűjtése

gk um zs la

1975. szeptember 3.

felvételt hirdet néptáncot szerető fiatalok részére. a felvételi időpontja 1975. szeptember 8-9-10-én este 6-tól 9 óráig, budapest vii. rózsák tere 6-7, a szerb-horvát gimnázium tornatermében. /mti/

-. -

bb 51. tanácsülés a pécsi tudományegyetemen

vid/um fm la

1975. szeptember 3.

mint ismeretes, a minisztertanács legutóbb úgy határozott, hogy a budapesti marx károly közgazdaságtudományi egyetem kihelyezett pécsi tagozata 1975. szeptember 1-től a pécsi tudományegyetem karaként működik. az egyetem ilymódon állam- és jogtudományi, valamint közgazdaságtudományi karral rendelkezik. a minisztertanácsi határozat megvalósítása végett a két kar szerdán együttes ülést tartott, amelyen részt vett dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes és dr. nagy józsef, a baranya megyei pártbizottság első titkára. dr. garamvölgyi károly az oktatási miniszter előterjesztése alapján az egyetem rektorának dr. földvári józsef tanszékvezető egyetemi tanárt, az állam- és jogtudományi kar eddigi dékánját, helyettesül dr. hoóz istván tanszékvezető tanárt, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem volt pécsi tagozatának vezetőjét javasolta. a tanácsülés az előterjesztést egyhangulag elfogadta. /mti/

-. -

- 38 -

17.23/um

1900

bb 53. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju la

1975. szeptember 3.

23. a vas megyei tanács vb. ülése
24. békeaktiva miskolcon
25. reumatológusok tanácskozása
26. évadnyitó társulati ülés a vigszínházban
27. 37-szeres betörőt ítéltek el
28. folytatják a dzsámi feltárását
29. megkezdődött a szüret a homokvidéken
30. szerencsi cukorgyár
31. hasznos a felsőoktatási könyvtára és az üzemek együttműködése
32. polipropilén-gyár épül leninvárosban
33. röntgen-készülékek iraknak
34. „ lombtalanítják, a napraforgót
35. közlemény a kgst mezőgazdasági állandó bizottságunk üléséről
36. mezőgazdasági szakközépiskolát avattak mohácson
37. az alföldi városok fejlesztési kérdései - konferencia békéscsabán
38. munkások a szombathelyi máv járműjavító igazgatói tanácsában
39. szófiába utazott a mnot képviselője
40. németh károly látogatása a józsefvárosban
41. uborkás üvegek exportra
42. együttműködési megállapodás a neviki és az egyesült gyógyszer- és tápszergyár között
43. öt hónap alatt 16 lakás
44. hazakereszt dr. halász tiber
45. a fővárosi tanács vb ülése
46. szigorítás a közegészségügyi szabályzatban
47. irodalmi szinpad
48. nemzetközi számítástechnikai konferencia pécsen
49. felvették az öttalálatos nyereményt
50. a magyarországi nemzetiségek központi táncgyűjtése
51. tanácsülés a pécsi tudományegyetemen
52. finnugrisztikai könyvkiállítás
53. hírjegyzék

/mti/

-. -

18.00/ju

1845

- 39 -

bb 52. finnugrisztikai könyvkiállítás a nemzeti galériában

t ró/gk-ju zs la

1975. szeptember 3.

nemzetközi finnugrisztikai könyvkiállítás nyílt szerdán a magyar nemzeti galéria régi épületének aulájában. a tárlat - amelyet harmatta jános, az mta nyelv- és irodalomtudományok osztályának elnökhelyettese nyitott meg - hazánkon kívül kilenc ország - a szovjetunió, az ndk, jugoszlávia, finnország, az egyesült államok, az nszk, norvégia, svédország és olaszország - finnugor tudományokkal kapcsolatos könyvkiadását szemlélteti. a tárlókban elhelyezett mintegy 500 kötetet témakörök szerinti csoportosításban tanulmányozhatják a rangos tudományos kiállítás látogatói. a tárlaton helyet kaptak nyelvészeti, néprajzi, irodalmi, történeti, régészeti és embertani művek, s láthatók a tudománygal kapcsolatosan az utóbbi öt évben megjelent évkönyvek, folyóiratok és gyűjteményes kiadványok is.

a ,, fenno-ugristica 1970-1975,, című nemzetközi könyvkiállítás szeptember 16-ig hétfő kivételével naponta 10-18 óra között tekinthető meg. /mti/

--

bb 54. budapestre érkezett a venezuelai kp küldöttsége

mm um zs la

1975. szeptember 3.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szerdán budapestre érkezett a venezuelai kommunista párt küldöttsége alonso ojeda olaechának, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével. a delegációt a ferihegyi repülőtéren horn gyula, az mszmp kb külső osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

--

- 40 -

18.15/um

18.05

bb 55. ősszel kezdődik a tisza ii. vizlépcső üdülőkörzetének fásítása

vid/fm-ju la

1975. szeptember 3.

ősszel megkezdődik a tisza ii. vizlépcső kijelölt üdülőkörzetének előfásítási munkája, - jelentették be szerdán a tiszafüredi helyszíni szemlén és tanácskozáson, amelyen a terület illetékes tanácsi vezetői, a debreceni állami erdőrendezőség, a nagykunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság, s a középtiszavidéki intézőbizottság szakemberei vettek részt. az erdőrendezés az első szakaszban a tiszafüredi magasparton szeptember közepéig jelöli ki a beültetésre váró területeket. a szép fekvésű üdülőkörzetben. ez év őszén huszonhat hektárnyi terület telepítenek be. a fafajtákat úgy választják meg, hogy azok változatossá tegyék az üdülőtérület képét. a nagykunsági erdőgazdaság - a fásítási program kivitelezője - már megtermelte a megfelelő csemetemennyiséget az e célra létesített csemetekertben. /mti/

--

bb 56. időjárásjelentés

zsu um la

1975. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. szeptember 3-án szerdán este:

többfelé zápor, zivatar

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, több helyen zápor, zivatar. megélénkülő délkeleti-déli, zivatar idején megerősödő szél. legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között. /mti/

--

bb.57. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

il la

54. a venezuelai kommunista párt küldöttsége budapesten

55. fásítás

56. időjárás

57. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébe

- 41 -